NÁBYTEK & INTERIÉR

Moření dřeva jednoduše!

Moření je v jistém smyslu nejvyšší disciplínou povrchové úpravy dřeva. Žádný jiný proces povrchové úpravy nenabízí tak širokou škálu možností pro formování charakteru dřeva. Jaké druhy mořidel existují? Jaké jsou jejich jednotlivé zvláštnosti a především, jak je lze spolehlivě a bezpečně aplikovat? Vysvětlují odborníci společnosti ADLER Jutta Libowitzky a Mario Menghin.

24.01.2025

Laky, oleje a vosky dokážou dřevo ochránit, dokážou ho zvýraznit a zabarvit – ale jen mořidla dokážou skutečně změnit jeho charakter. Má to jednoduchý důvod: laky leží na povrchu dřeva a vytváří na něm film. Lazury svými barvivy a pigmenty pronikají hlouběji do dřeva a mění tak jeho vzhled. Mořidla nevytváří na povrchu ochranný film – proto je třeba je vždy přelakovat.

Pracovní kroky

Spousta možností…

Účinek mořidla závisí na příslušném dřevě. Optický charakter jehličnatých dřevin určují tvrdé letokruhy, které lze ještě zvýraznit pozitivním mořidlem. Tato mořidla obsahují speciální barviva, která reagují se složkami dřeva. Jelikož tvrdé letokruhy obsahují více dřevních složek, reakce je tam silnější – zvýrazní se barva letokruhů. Tato chemická reakce trvá určitou dobu, proto je důležité dodržovat doporučené aplikační množství a vyhýbat se nucenému sušení. V závislosti na použitém mořidle se pozitivní efekt liší: od elegantního s mořidlem ADLER Arova Ultra přes nápadně starožitný s Arova Alpin až po rustikální obraz moření s Arova Alpin Trend, který připomíná staré, sluncem spálené dřevo. Negativní mořidla naopak obsahují nereaktivní barevné složky, které se v měkkém dřevě mezi letokruhy lépe ukládají a zintenzivňují tak jeho barvu.

… na jehličnatých a listnatých dřevinách

Podobný efekt lze pozorovat u listnatých dřevin, které mají hrubé nebo jemné póry v závislosti na druhu dřeva. Mořidla zvýrazňující póry pronikají hluboko do pórů, a tím je zvýrazňují. Tento efekt je obzvláště silný u nového mořidla Arova Flex od ADLER, jehož jemně mleté, mikronizované pigmenty dokáží obzvlášť dobře proniknout do pórů. Arova Rustica poskytuje rustikální mořený vzhled na listnatém dřevě s hrubými póry. Egalizující mořidlo jako Arova Style od ADLER nebo polotransparentní mořidlo Arova Colora jsou systémy mořidel, která se silněji usazují na povrchu dřeva – rozdíly ve dřevě, například při velmi nerovnoměrném vzhledu nebo různě zrnitých dýhách, lze tímto způsobem vyrovnat.

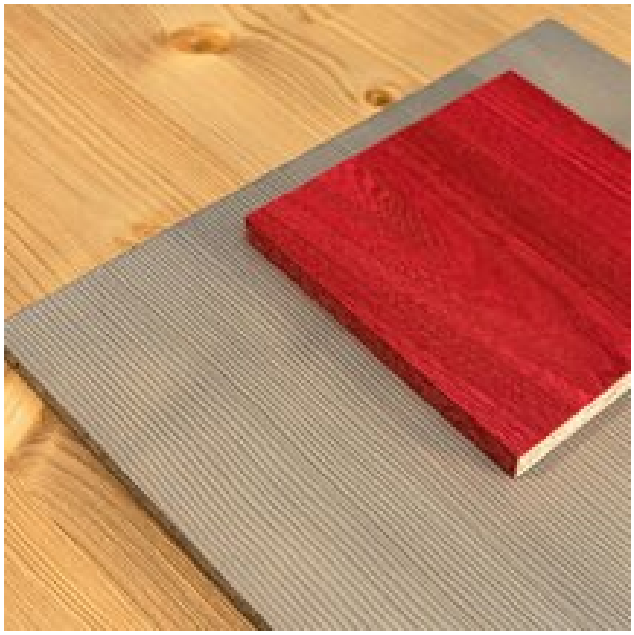

Dobře vybráno

Jak si při tolika možnostech vybrat to správné mořidlo? Kromě efektu, kterého chcete dosáhnout – rustikální nebo elegantní, klidný nebo výrazný – musíte zohlednit také povrch dřeva, jeho texturu, strukturu pórů a jeho přirozenou barvu. Zde vám mohou pomoci vzorníky mořidel s originálními vzorky – a chcete-li mít jistotu, udělejte si před mořením vzorek na dřevě, které chcete použít. Nanést by se mělo nejen samotné mořidlo, ale také vrchní lak, který poskytuje potřebnou ochranu povrchu – konečný vzhled je přece ovlivněn i zvýrazněním nebo stupněm lesku laku. Bez ohledu na to, jaký typ mořidla se nakonec vybere, k moření by se měly používat pouze kvalitní produkty. Vysoce kvalitní mořidla, jako například ta ze sortimentu ADLER, jsou bezpečná a spolehlivá pro použití a mají i vysokou barevnou stálost a světlostálost, což zaručuje trvalé zachování barvy mořidla. U méně kvalitních produktů se naopak může barevný odstín časem vlivem světla výrazně změnit.

Svědomitě připraveno

Moření má často pověst, že je mimořádně složité a při náchylné k chybám. Ve skutečnosti si moření vyžaduje obzvlášť pečlivý přístup – ale pokud budete postupovat podle několika tipů, není důvod k obavám. Když pracujete s konkrétním mořidlem poprvé, první věc, kterou byste si měli vždy prohlédnout, je technický list. Kromě nanášeného množství a způsobu nanášení – ačkoli se mořidla obvykle stříkají, některá jsou vhodná i pro natírání nebo namáčení – se zde bere v úvahu i správná příprava podkladu. Čisté přebroušení dřeva ostrým smirkovým papírem je základem pro krásný mořený povrch: čím je dřevo hrubě broušené nebo kartáčované, tím silnější bude efekt moření. Potom se brusný prach opatrně odstraní a povrch se opět zkontroluje – nepoužívat dřevo s průsaky lepidla, pryskyřičnými inkluzemi nebo prasklinami. U mořidel na vodní bázi je také výhodné dřevo navodovat teplou vodou – otevřou se tak póry a mořidlo se vsákne rovnoměrněji.

Pečlivá aplikace

Při nanášení mořidla je třeba dbát i na zamýšlené nanášené množství: Pokud se nanese příliš málo materiálu, může dojít k nepěknému vytváření oblaků – zejména u egalizujících mořidel – ale příliš velké nanášené množství ovlivňuje i vzhled mořidla. Doporučuje se pracovat s malými velikostmi trysek a nízkým tlakem a před mořením stříkací pistoli důkladně vyčistit a vysušit. Nejlepší je nanášet mořidlo mokré do mokrého ve dvou vrstvách, přičemž nanášejte v silně se překrývajících pásech. Po aplikaci by se měl povrch na světle rovnoměrně mokro lesknout, ale na dřevě by neměla být žádná tekutina. Zvláštní pozornost je třeba věnovat prvnímu a poslednímu pásu i okrajům – zde se běžně nanáší různá množství materiálu. Mořidlo se musí následně před nanesením vrchního laku nechat důkladně zaschnout, jinak může dojít k zabarvení, zejména u mořidel na vodní bázi. Mimochodem: Pokud je světlé dřevo namořeno na bílo, doporučuje se natónovat i vrchní lak jemně bíle – např. barevným koncentrátem Solva-Tint od ADLER – pro rovnoměrný vzhled bez žloutnutí.

Praktický nácvik

Pro ty, kteří mají málo zkušeností s používáním mořidel, může být tím správným úvodem odpovídající školení. Společnost ADLER pravidelně nabízí školení, která jsou zaměřena na teorii i praxi – od výběru správného mořícího systému až po přípravu podkladu a nanášení mořidla a vrchního laku. To znamená, že dokonalému konečnému výsledku ve „vysoké škole moření“ už nic nestojí v cestě – a zákazníci truhlářů a nábytkářů se mohou těšit na jedinečné povrchy, které ukáží dřevo v celém jeho silném, přírodním charakteru.
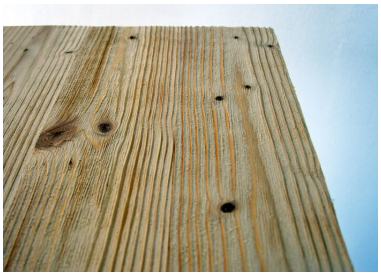
Galerie